

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3131/2022
26.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Ивковић, адвокат из ..., против туженог „Србија Карго“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Јована Мемаровић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 313/22 од 01.04.2022. године, у седници одржаној дана 26.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 313/22 од 01.04.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Младеновцу П1 81/19 од 26.11.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу плати износ од 88.793,10 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 8 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П1 81/19 од 26.11.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде за топли оброк за период од 13.12.2016. године до 28.02.2018. године, исплати износ од 161.417,85 динара са законском затезном каматом почев од дана доспелости па до исплате, ближе наведено у овом ставу. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2017. и 2018. годину исплати износ од 56.513,08 динара у појединачно опредељеним месечним износима са законском затезном каматом почев од дана доспелости па до исплате, ближе наведене у овом ставу. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 125.647,00 динара са законском затезном каматом од извршности па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 313/22 од 01.04.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде за топли оброк, за период од 13.12.2016. године до 28.02.2018. године, исплати износ од 161.417,85 динара са законском

затезном каматом на појединачне месечне износе од доспећа па до исплате, као и да на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2017. и 2018. годину исплати износ од 56.513,08 динара са припадајућом законском каматом на појединачне месечне износе. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужилац да туженом исплати трошкове парничног поступка у износу од 7.744,00 динара, док је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 125.647,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова поступка по жалби исплати износ од 26.158,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11...18/20) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је био запослен код послодавца претходника „Железница Србије“ а.д. Након статусних промена издвајања уз оснивање нових акционарских друштава, на основу одлуке Владе РС од 02.07.2015. године основан је тужени, код кога је тужилац засновао радни однос на радном месту возовођа. Послодавац претходник „Железнице Србије“ а.д. су пре статусне промене закључиле Колективни уговор 24.03.2015. године, којим је у члану 57. став 2. прописано да је у вредност једног радног часа укључена и месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час. Из исплатних листова за тужиоца се не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина накнаде трошкова исхране у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, за утужени период, утврђена је из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду исплати износе ближе одређене у изреци са припадајућом каматом. Међутим, другостепеном одлуком преиначена је првостепена пресуда и тужбени захтев одбијен уз закључак другостепеног суда да се, у складу са одредбом члана 105. у вези члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду, право на накнаду трошкова по основу регреса за коришћење годишњег одмора и за исхрану у току рада остварио у складу са општим актом и уговором о раду, те да су у конкретном случају ове накнаде исплаћене тужиоцу у оквиру вредности радног часа, на основу чега налази да је тужени испунио своју обавезу у погледу исплате тражених накнада.

Врховни касациони суд је нашао да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.61/05, који се примењује од 01.01.2006. године), предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 18. тачка 1, 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Дакле, почев од 01.01.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлог obroка.

Одредбом члана 57. став 1. Колективног уговора „Железнице Србије“ ад („Службени гласник РС“ бр.4/2015), прописано је да вредност једног радног часа за обрачун и исплату зараде утврђује се у складу са законом и другим актима, а ставом 2. истог члана прописано је да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност накнаде за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час.

По оцени Врховног касационог суда првостепени суд основно закључује да конкретизација овог права из наведене одредбе Колективног уговора, која је идентична и у Анексу Колективног уговора („Службени гласник РС“ бр.4/06) није извршена и не може се утврдити да је тужиоцу зарада увећана након извршене измене колективног уговора по основу ових трошкова. Тужени није пружио доказ да је тужиоцу обрачунао и исплаћивао увећану зараду по овом основу. Притом, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена једнако за све запослене, а то значи да уколико би се прихватило становиште другостепеног суда да је вредност ових трошкова урачунат у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и не би било правилно.

Имајући у виду изнето, Врховни касациони суд налази да је првостепеном пресудом правилно усвојен тужбени захтев тужиоца након што је првостепени суд, уз правилну примену материјалног права, утврдио да тужилац има право на накнаду трошкова за исхрану и регрес, да Колективним уговором туженог, као ни другим општим актом у спорном периоду висина ових накнада није утврђена, нити је плаћена запосленима, што чини основаним тужбени захтев којим тужилац потражује досуђене износе на име накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, чија висина је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака, према параметрима из ранијих колективних уговора, послодавца којим је регулисана висина и начин обрачуна тражених накнада.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу члана 153. и 154. ЗПП, припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су досуђени у висини од 88.793,10 динара и који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 18.000,00 динара, у складу са Тарифним бројем 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр.121/12, 99/20 и 37/21), износ од 28.317,24 динара на име таксе на ревизију и 42.475,86 динара на име таксе на одлуку по

ревизији, применом Тарифног броја 1. тачка 5. и Тарифног броја 2. тачка 11. Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ бр.28/94...95/18).

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић